

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від " ____ " _____ 2021 року

№ _____

**Про затвердження Програми
природоохоронних заходів
місцевого значення на 2021-2023 роки**

Керуючись пунктом 22 статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", пунктом 13 статті 91 Бюджетного кодексу України, Переліком видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147, Міська рада міста Кропивницького

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки, що додається.
2. Включити Програму природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки до складу Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основних напрямів розвитку на 2022 і 2023 роки.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань архітектури, будівництва, реклами, регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради О.Мосіна.

Міський голова

Андрій РАЙКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької

Міської ради

" ____ " _____ 2021 року № _____

**ПРОГРАМА
природоохоронних заходів
місцевого значення на 2021-2023 роки**

Вступ

Програма природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до статті 19 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”, пункту 13 статті 91 Бюджетного кодексу України та визначає пріоритети екологічної політики, передбачає поліпшення стану довкілля за рахунок удосконалення регулювання використання природних ресурсів, координації підприємств різних форм власності на території міста Кропивницького з метою дотримання ними вимог природоохоронного законодавства України.

I. Очікувані результати стану розвитку галузі за 2020 рік

Важливою умовою розвитку України, її регіонів та кожного населеного пункту є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення.

На сьогодні місто має такі ж екологічні проблеми, як будь-яке інше промислове місто країни. В цілому екологічний стан нашого міста залишається стабільним, враховуючи незначну динаміку змін більшості показників, що характеризують стан довкілля, за відсутності техногенних та природних надзвичайних подій і явищ, і є доволі прийнятним у порівнянні з більшістю інших міст України. Надзвичайних ситуацій техногенно-екологічного характеру, які б зумовили значні обсяги чи неконтрольоване забруднення навколишнього середовища, протягом року на території міста не відбувалось.

Для поліпшення стану довкілля за рахунок коштів міського фонду охорони навколишнього природного середовища протягом 2020 року були виконані наступні природоохоронні заходи, а саме:

охорона і раціональне використання водних ресурсів - відповідно до звернення Головного управління житлово-комунального господарства Міської ради міста Кропивницького виконано роботи з оздоровлення р. Інгул в межах міста Кропивницького, а саме в центральній частині міста, підтримання належного санітарного стану русла вздовж обвідного каналу в районі проспекту Винниченка та парку «Козачий острів» шляхом видалення порослі самосійних та порослевих дерев, трави та очерету, які зростають у руслі;

охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів – виконано комплекс робіт з видалення аварійних дерев на територіях загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів та проведено озеленення територій навчальних закладів.

Для забезпечення стабільності екологічної ситуації, зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, кількості відходів виробництва та споживання, що утворюються в процесі виробничої діяльності, за власні кошти підприємствами міста проведено відповідні природоохоронні заходи.

II. Головні проблеми розвитку галузі

Екологічна ситуація, що склалася в місті, характеризується обсягами та особливостями впливу на навколишнє середовище транспорту, промислових підприємств і об'єктів комунального господарства.

Використання природних ресурсів і пов'язане з ним відповідне навантаження на навколишнє природне середовище - це та сфера людської діяльності, яка визначає широке коло соціальних, економічних та екологічних проблем.

Сучасний стан природних ресурсів і навколишнього середовища змушує змінити підходи щодо подальшого економічного розвитку й оцінити його з урахуванням економічних пріоритетів та наявності екологічних ризиків. Забруднюються повітря, води і ґрунти, виснажуються природні ресурси, збіднюється ландшафтне і біотичне різноманіття, що негативно впливає на живі організми і людей.

Основним джерелом забруднення атмосферного повітря залишається автотранспорт.

Контроль за станом атмосферного повітря проводить лабораторія спостереження за забрудненням атмосфери II групи Кіровоградського обласного гідрометеоцентру на постійно діючих постах.

Системні спостереження проводяться по 8 інгредієнтах: пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю, оксид азоту, сажа, розчинні сульфати, формальдегіди. Спостереження в місті проводяться на трьох стаціонарних постах, які розташовані по вул. В'ячеслава Чорновола, 4, вул. Андріївській, 89, вул. Пугачова, 2.

Також Державною установою «Кіровоградський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» проводяться вибіркові моніторингові дослідження об'єктів навколишнього природного середовища, в тому числі атмосферного повітря.

Занепокоєння викликає стан прибережних захисних смуг водойм через їх засмічення побутовим і будівельним сміттям, відпрацьованими гумовими шинами, забруднення вод несанкціонованими стоками побутового призначення від власників приватних домоволодінь, промислових підприємств, самовільною забудовою.

Погіршенню екологічного стану також сприяло зволікання з відведенням у користування прибережних водоохоронних смуг річок і водойм, порушення правил господарської діяльності в їх межах, замуленість, поширення болотної рослинності, що призводить до заболоченості та підтоплення, відсутність належного екологічного виховання населення тощо.

Основним заходом покращення стану атмосферного повітря в місті є збереження існуючих, створення нових зелених насаджень та догляд за ними. При виконанні комплексу заходів зелені насадження здатні значно поліпшити екологічний стан та зовнішній вигляд міста, створити більш комфортні мікрокліматичні, санітарно-гігієнічні та естетичні умови на вулицях, у житлових квартирах, громадських місцях (парках, бульварах, скверах, на площах).

Проблема збирання, накопичення, переробки, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів є однією з найбільш болючих та гострих. Сміття накопичується всюди. Зростають обсяги відходів, поширюються площі несанкціонованих звалищ. Відсутність дієвого контролю призводить до масового утворення несанкціонованих звалищ та численних порушень законодавства під час поводження з небезпечними відходами. За відсутності роздільного збирання побутових відходів практично не розв'язується проблема поводження з небезпечними відходами, які містяться у складі побутових відходів.

Непросто відразу змінити звички великої кількості людей. І щоб якимось зрушити з мертвої точки цю справу, вирішено розпочати впровадження роздільного збору сміття саме з навчальних закладів. Адже формуючи правильні звички у дітей та молоді, вдасться уникнути проблем у майбутньому, а також через дітей залучити до цього процесу інші верстви населення. Саме таку функцію можуть взяти на себе заклади освіти. Там можна забезпечити як теоретичний бік (озброєння знаннями), так і практичний (створити умови для роздільного збору сміття).

III. Мета Програми на 2021-2023 роки

З метою реалізації вищезазначених напрямів до даної Програми включені природоохоронні заходи з відповідним фінансуванням за рахунок коштів фонду охорони навколишнього природного середовища та власних коштів підприємств та установ.

Поліпшення стану довкілля міста шляхом зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, зменшення негативного впливу промислових та побутових відходів, координація заходів суб'єктів господарювання, охорона та раціональне використання природних рослинних ресурсів та інформування з питань охорони навколишнього природного середовища.

IV. Пріоритетні напрями розвитку галузі на 2021-2023 роки

Пріоритетними напрямами охорони довкілля та раціонального природокористування міста слід визначити:

розв'язання проблеми знешкодження, утилізації промислових та побутових відходів;

проведення комплексу заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел;

вплив виробничої діяльності підприємств на навколишнє природне середовище;

відновлення зелених насаджень.

Передбачається зосередити увагу на вирішенні вищезгаданих проблем шляхом реалізації пріоритетних напрямків, які покращать екологічний стан території міста.

V. Основні завдання щодо реалізації пріоритетів розвитку галузі на 2021 рік з обґрунтуванням шляхів і способів розв'язання проблем розвитку галузі, необхідних обсягів та джерел фінансування на 2021-2023 роки

Екологічні проблеми міста здебільшого обумовлені антропогенним впливом на довкілля і відрізняються інтенсивністю їх прояву на різних територіях міста.

Збереження і відновлення безпечного, сприятливого для існування людини довкілля потребує чималих зусиль і ресурсів. Збалансований розвиток вимагає значних капіталовкладень в охорону навколишнього природного середовища для компенсації негативних наслідків господарської діяльності. Найважливіша складова в цьому процесі - фінансування. Обсяги коштів, що на сьогодні спрямовані на природоохоронні заходи, є недостатніми.

Пріоритетними завданнями в галузі охорони атмосферного повітря є зменшення навантаження автотранспорту на найбільш забруднену центральну частину міста через реалізацію нової транспортної стратегії, збільшення кількості рухомого складу електротранспорту, застосування на автобусних маршрутах автомобільного транспорту великої місткості, будівництво заїзних кишень на зупинках громадського транспорту та їх озеленення, розширення зелених смуг вздовж автошляхів, будівництво велодоріжок, збільшення зелених зон міста, впровадження новітніх установок на котельнях.

Не менш важливий напрямок природоохоронної діяльності – це формування у населення екологічної свідомості. Важливо, щоб кожна людина при здійсненні суспільно-виробничої діяльності, в побуті чи на дозвіллі виявляла достатній рівень екологічної свідомості і розуміння своєї особистої відповідальності перед близькими, сусідами і підростаючим поколінням за наслідками своїх дій – великих, малих і дріб'язкових.

Впровадження технології роздільного збирання твердих побутових відходів матиме екологічне, економічне та соціальне значення. Цей процес має стати не короткостроковою кампанією, а мусить бути послідовним, досконало організованим і, головне, безперервним. Лише тоді швидшими темпами можна досягнути успіху. Економічний ефект заходу полягатиме в тому, що на кошти, отримані від реалізації зібраного сміття, молодь зможе втілювати у своїх закладах інші цікаві проекти, в тому числі екологічні.

Завданням Програми є поліпшення довкілля та раціональне використання природних ресурсів у місті шляхом здійснення наступного комплексу заходів:

заходи з озеленення міста (додаток до Програми – охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів);

забезпечення екологічно безпечного збирання, зберігання твердих побутових відходів, розв'язання проблеми знешкодження, утилізації промислових відходів (додаток до Програми – раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів);

інформація та освіта з охорони навколишнього природного середовища (додаток до Програми – наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного

спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища);

скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел до нормативних показників (додаток до Програми - охорона атмосферного повітря);

моніторинг виробничої діяльності підприємства на навколишнє природне середовище (додаток до Програми - охорона і раціональне використання земель).

VI. Ресурсне забезпечення

Витрати на реалізацію природоохоронних заходів, передбачених Програмою на 2021-2023 роки, в розрізі джерел фінансування передбачається проводити за рахунок коштів фонду охорони навколишнього природного середовища та власних коштів підприємств та установ.

Кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища використовуються для цільового фінансування щорічного переліку природоохоронних заходів у місті Кропивницькому, які відповідають видам діяльності, що належать до затверджених постановою Кабінету Міністрів України природоохоронних заходів. Заходи, які передбачаються Програмою природоохоронних заходів місцевого значення, плануються на підставі звернень виконавчих органів Міської ради міста Кропивницького відповідно до наділених повноважень.

Стосовно охорони і раціонального використання природних рослинних ресурсів враховано клопотання управління освіти Міської ради міста Кропивницького з видалення аварійних дерев та проведення озеленення території навчальних закладів.

Стосовно раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів враховано клопотання управління освіти Міської ради міста Кропивницького з забезпечення збирання, зберігання твердих побутових відходів на території закладів освіти.

Для вирішення проблем екологічного характеру виробничого комплексу обласного центру виконання відповідних природоохоронних заходів передбачено за власні кошти підприємств.

VII. Кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми

При реалізації заходів Програми передбачається:

зменшення кількості утворених і накопичених промислових та побутових відходів;

проведення комплексу заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів, впровадження нових екологічно безпечних технологій виробництва, проведення реконструкції та модернізації систем пило-, газоочисних установок підприємств міста;

відновлення зелених насаджень шляхом створення та здійснення догляду за ними.

VIII. Напрями реалізації заходів Програми

У результаті впровадження заходів Програми передбачається:
охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів;
раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів;
охорона і раціональне використання земель;
охорона атмосферного повітря.

**Начальник управління земельних відносин та
охорони навколишнього природного середовища**

Олег БОВЕНКО

Додаток
до Програми природоохоронних заходів
місцевого значення на 2021-2023 роки

ЗАХОДИ
щодо реалізації Програми природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки

№ з/п	Зміст заходу	Відповідальні виконавці	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Загальна вартість, тис. грн на 2021-2023 роки	Фінансове забезпечення за роками (тис. грн)			Результат впровадження
						2021	2022	2023	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів									
1	Заходи з озеленення міста	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	2021-2023	Бюджет міста	2458,5	753,3	700,0	1005,2	Захід здійснюється відповідно до клопотань управління освіти Міської ради міста Кропивницького про виконання робіт з видалення аварійних дерев та проведення озеленення на територіях закладів
	Всього:			Бюджет міста	2458,5	753,3	700,0	1005,2	
	Всього по розділу:				2458,5	753,3	700,0	1005,2	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів									
1	Забезпечення екологічно безпечного збирання, зберігання та твердих побутових відходів	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	2021-2023	Бюджет міста	782,5	527,9	254,6	-	Впровадження заходів, спрямованих на підвищення екологічного рівня, а саме забезпечення закладів освіти контейнерами для роздільного збору твердих побутових відходів з метою формування правильної звички у дітей та молоді сортувати своє сміття заради майбутнього
2	Заміна люмінесцентних ламп на світлодіодні	ПРАТ "КРОПИВНИЦЬКИЙ ОЕЗ", вул. Урожайна, буд. 30	2021-2023	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Зменшення впливу відходів на довкілля
3	Перехід до використання світлодіодних ламп замість ртутьвміщуючих. Зменшення об'ємів захоронення відходів на полігоні за рахунок сортування відходів і вилучення вторсировини	ТОВ "Кіровоградський завод будівельних матеріалів №1", вул. Генерала Родимцева, буд. 87	2021-2023	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Зменшення впливу відходів на довкілля
Всього:				Бюджет міста	782,5	527,9	254,6	-	
				Власні кошти підприємства	-	-	-	-	
Всього по розділу:					782,5	527,9	254,6	-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища									
1	Видання поліграфічної продукції з екологічної тематики	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	2021	Бюджет міста	20,0	20,0	-	-	Інформування про практичні навички правильного поводження з твердими побутовими відходами (буклети та наклейки для контейнерів)
Всього:				Бюджет міста	20,0	20,0	-	-	
Всього по розділу:					20,0	20,0	-	-	
Охорона атмосферного повітря									
1	Проведення налагоджувальних робіт на котлоагрегатах №3 та №4	ПРАТ “КРОПИВНИЦЬКИЙ ОЕЗ”, вул. Урожайна, буд. 30	2021-2023	Власні кошти підприємства	80,0	80,0	-	-	Зменшення викидів в атмосферне повітря
2	Дотримання нормативів ГДВ в атмосферу при роботі пилогазоочисного обладнання та установок, щорічний технічний огляд, налагодження та перевірка на ефективність	ТОВ “ОЕЗ ГРАДОЛІЯ”, вул. Мурманська, буд. 37-г	2021-2023	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Зменшення викидів в атмосферне повітря
3	Утеплення сушильного барабана, утеплення тунельних печей №1 та №2	ТОВ “Кіровоградський завод будівельних матеріалів №1”, вул. Генерала Родимцева, буд. 87	2021-2023	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Зменшення використання кількості палива на випал цегли, зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4	Проведення технологічної паливної котлоагрегатів, калібрування та впровадження оптимізації кількості палива, кисню та газів	еколого-наладки частини та оптимізації	ТОВ “ ПРИДНІ-ПРОВСЬКИЙ ОЛІЙНОЕКСТ-РАКЦІЙНИЙ ЗАВОД”, вул. Мурманська, буд. 53	2021-2023	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
5	Реконструкція та обслуговування систем вентиляції комплексів та зварювальних дільниць	сервісне систем малярних	ПАТ “Ельворті”, вул. Євгена Чикаленка, буд. 1	2021	Власні кошти підприємства	360,0	360,0	-	-	Зменшення викидів в атмосферне повітря
6	Проведення виробничо-лабораторного контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел викидів	виробничо-лабораторного контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел викидів	ПАТ “Ельворті”, вул. Євгена Чикаленка, буд. 1	2021	Власні кошти підприємства	10,0	10,0	-	-	Зменшення викидів в атмосферне повітря
7	Налагодження роботи газових пальників на малярних комплексах з метою кращого згоряння палива та зменшення викидів парникових газів	роботи на малярних комплексах з метою кращого згоряння палива та зменшення викидів парникових газів	ПАТ “Ельворті”, вул. Євгена Чикаленка, буд. 1	2021	Власні кошти підприємства	240,0	240,0	-	-	Зменшення викидів в атмосферне повітря
	Всього:				Власні кошти підприємства	690,0	690,0,0	-	-	
	Всього по розділу:					690,0	690,0	-	-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Охорона і раціональне використання земель									
1	Проведення щорічного моніторингу якості ґрунтів в місцях тимчасового розміщення відходів	ПРАТ “КРОПИВНИЦЬКИЙ ОЕЗ”, вул. Урожайна, 30	2021-2023	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Спостереження за станом довкілля та дотримання вимог природоохоронного законодавства
Всього:				Власні кошти підприємства	-	-	-	-	
Всього по розділу:					-	-	-	-	
Всього по Програмі, 2021-2023 роки:					3951,0	1991,2	954,6	1005,2	

**Начальник управління земельних відносин
та охорони навколишнього природного середовища**

Олег ВОВЕНКО